

TEATRE A L'ESCOLA

***«L'art, la música i el teatre són activitats
que ajuden els infants a obrir-se al món»***

David Bueno i Torrens

Índex

	pàg.
1- Justificació del Projecte	3
2- Per què teatre a l'escola	5
3- Què ens diu el nou Currículum	6
4- Objectius generals del Projecte	10
5- Beneficis del teatre a l'aula	11
6- La veu dels experts en el món teatral	15
7- La comunicació teatral	16
8- Qui ho farà?	18
9- Què farem a les estones de teatre?	19
10- A qui oferirem el teatre?	22
11- Quan farem el teatre	22
12- On el farem	22
13- Què més necessitarem?	23
14- Conclusions	23

1- Justificació del Projecte

La proposta que teniu a les vostres mans és fruit de la reflexió amb la voluntat d'anar trobant pel nostre alumnat altres estratègies que permetin avançar en la millora dels resultats educatius a la vegada que fomenti la cohesió social i tanmateix ens permeti una millora de la imatge del centre.

Per anar-vos situant i entenent el perquè volem fer teatre a l'escola , dir-vos que fruit del canvi de direcció de l'escola Les Passeres, el nou equip directiu va fer una diagnosi de la situació actual del centre juntament amb el claustre , per valorar la situació en la qual es troba el centre i poder avançar en la seva millora.

Es va utilitzar l'eina de la DAFO per exposar les seves debilitats i fortaleces internes, i amenaces i oportunitats externes. Ens vam fixar en 5 àmbits per obtenir més informació de l'escola Les Passeres:

§ Metodologia

§ Equip docent

§ Relació amb els alumnes

§ Relació amb les famílies

§ Equipaments i Espais

No volem fer anàl. lisi dels seus resultats però si ens agradaria poder fer esment en aquesta justificació d'alguns aspectes concrets.

A nivell **metodològic** volem destacar que el claustre vol ser generador de dinàmiques actives que repercuteixin en la millora del rendiment escolar. Per tant oferir una franja de temps de teatre dins de l'horari lectiu pot ser un plus motivador per tot l'alumnat ja que és una bona estratègia metodològica a dur a terme on a través del joc teatral ens permetrà participar per una bona formació integral dels nostres alumnes i, serà una bona eina per l'aprenentatge i adquisició de la llengua. Per tant nodrir-se dels aspectes positius que aquest aporta.

Quan ens endinsem dins de l'apartat **Relació amb els alumnes**, i analitzem les amenaces d'aquests, observem per una banda que hi ha alumnat que marxa del municipi per falta d'activitats complementàries. Per altra part, el municipi ofereix l'activitat de teatre on és escollida per alguns dels nostres alumnes però altres no en poden gaudir per motius diversos però probablement l'econòmic pot ser un d'ells. Per tant oferir-la per tots i totes ens potenciarà la cohesió de grup, d'escola i de municipi. Tanmateix ens permetrà reforçar els vincles amb l'alumnat que prové de fora del Municipi i amb les seves famílies.

També quan concretem la Relació amb les **famílies** observem en les amenaces externes que no totes les famílies escullen l'escola del poble com a primera opció i per tant cal anar pensant en propostes obertes, integradores i coeducadores que ens diferencien d'altres centres propers i que la diferència sigui una oportunitat enriquidora pel nostre alumnat i que les possibles famílies del municipi ho vegin amb bons ulls. Sabem que la natalitat està en descens i per poder mantenir els grups i les aules obertes, l'escola ens cal imaginar-nos situacions d'aprenentatge, tal i com ens diu el Nou Currículum, engrescadores per tots i totes.

Entenem que oferir un espai de teatre dins de la franja lectiva repercutirà positivament a tot l'alumnat ja que permet desenvolupar diferents habilitats i desenvolupar competències en l'àmbit del llenguatge, l'expressió corporal, desenvolupar la sensibilitat artística i les relacions interpersonals i intrapersonals.

Tenim la gran sort que l'Ajuntament dóna suport a aquesta iniciativa en benefici dels nens i nenes de l'escola. Confia amb l'escola i amb els seus professionals i sap que els seus resultats seran positius per tots i totes. Aquest projecte està estretament compartit amb l'actriu i pedagoga teatral Maria Berenguer Pons, gran apassionada del teatre i que li fa molta il·lusió poder-lo dur a terme ja que ella mateixa veu el teatre com una gran oportunitat d'expressió i d'autoconeixement i on poder arribar a tot l'alumnat de l'escola és un gran repte professional i personal.

2- Per què teatre a l'escola

L'objectiu principal d'aquest document és, per un costat, deixar constància dels seus beneficis i, per un altre, definir com serà aquesta pràctica dins de l'escola.

A través del teatre podem aprendre, progressar i integrar qualsevol altra matèria curricular. Així doncs, creiem que és una molt bona eina que complementarà el projecte educatiu de l'escola.

Segons George Laferrière i Tomás Motos, dos dels impulsors de la pedagogia teatral i del teatre en l'educació, el teatre es defineix essencialment com a escenari d'expressió i creació i a l'escola afavoreix el desenvolupament d'un espai d'aprenentatge i permet incloure la diferència. L'art dramàtic és un procés d'aprenentatge que està al servei de moltes i variades finalitats.

Els objectius generals de la pedagogia teatral, segons Tomás Motos serien: viure el cos, sensopercepció, concentració i atenció, la comunicació, compatibilitat entre flexibilitat i rigor, pensament pràctic i autònom, desenvolupament, entrenament i control de les emocions, sentiment de grup i interacció social, contingut humà i oralitat.

3-Què ens diu el nou Currículum

Tal i com ens marca la Resolució del Consell de la Unió Europea relativa a un marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació amb vista a l'Espai Europeu d'Educació i més enllà 2021-2030, suggereix abordar aquelles reformes dels sistemes educatius que es considerin necessàries per aprofundir en aspectes de qualitat, d'equitat i d'excel·lència. D'acord amb aquestes recomanacions, l'escola les Passeres vol tenir mirada de futur i no de passat.

Tenim l'Autonomia de centre acollint-nos amb el DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, en l'Article 16 ens parla dels Projectes d'innovació pedagògica i curricular dels centres.

El nou currículum també dona importància en l'adquisició de les competències clau i dels diferents aprenentatges, per fer possible la prosperitat personal i col·lectiva i avançar cap a una societat més equitativa, més sostenible, amb més cohesió social i per fer front als reptes del futur que ens esperen.

Hi ha uns puntals molt clars que faran de bastida als aprenentatges que el nou currículum els concreta com **vectors clau** que marquen on s'han de focalitzar tots els esforços i totes les estratègies. Aquests són:

- **El currículum competencial** que s'orienta cap a un tipus d'aprenentatge funcional, en què allò que s'aprèn es pot utilitzar en contextos diferents, perdura al llarg del temps i permet resoldre problemes en situacions reals. El teatre els podrà ajudar a ser el que volen, transformar el seu context i aprendre a aprendre al llarg de la vida.
- La **qualitat de l'educació lingüística** que proporciona les eines i els recursos necessaris per comprendre la realitat, expressar el pensament, raonar, transmetre el coneixement ... i des d'aquesta mirada lingüística amb un domini de la **competència comunicativa i lingüística**, el teatre s'hi encaixa de forma extraordinària.
- La **universalitat del currículum** que faci possible l'accessibilitat de totes les persones a l'educació, marcant el camí cap a la inclusió efectiva, la igualtat d'oportunitats, l'equitat educativa, la plena participació i l'èxit educatiu. Poder oferir aquesta

estratègia teatral a tot l'alumnat en horari lectiu reforça la universalitat del currículum. Tal i com us hem explicat en la justificació després del treball elaborat en la DAFO, en referència a l'alumnat.

- La **incorporació de la coeducació**, en tant que principi rector del sistema educatiu i criteri orientador de l'organització pedagògica dels centres, a tots els nivells i modalitats, és cabdal per afavorir el desenvolupament de les persones al marge dels estereotips i rols en funció del sexe, l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere. L'escola és un espai educador on la coeducació és una metodologia educativa que té com objectiu disminuir, tant com sigui possible, els efectes i conseqüències d'una educació sexista. Els jocs teatrals ho afavoriran en els rols.
- La promoció d'una **ciutadania democràtica, crítica i compromesa, i amb consciència global** és clau per compartir mirades, i afrontar amb garanties els reptes i oportunitats que ofereix el món hiperconnectat i global actual. Reptes com els objectius de desenvolupament sostenible (ODS). Implica la formació d'una ciutadania activa, capaç de comprometre's amb el seu entorn i d'emprendre accions encaminades a provocar canvis per construir una societat més justa i equitativa, pacífica, restaurativa, inclusiva i sostenible, afrontant els reptes que signifiquen.
- Per altra part, i com a sisè vector, les **competències de tipus emocional i personal** que permetrà al nostre alumnat desenvolupar-se amb èxit. Quan fem referència a la competència emocional volem dir-vos el benestar emocional dels nostres infants on sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, com també l'experiència personal de satisfacció amb si mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu són competències bàsiques per abordar els aprenentatges. El teatre és una estratègia més que ha de contribuir al benestar emocional generant iniciatives que ajudin als infants a desenvolupar les competències emocionals, que partint de l'autoestima van des de la consciència i la regulació emocional a l'autonomia personal i la competència social.

També en el moment d'anar definint el Projecte que teniu a les mans ens hem acollit a **l'article 3 Principis pedagògics del nou currículum.**

Els **principis pedagògics** que regeixen l'educació bàsica que us els detallem a continuació per poder veure clarament aquestes connexions amb el Projecte de “ **Teatre a l'Escola**”. Veureu que els vectors clau que us detallàvem són la base d' aquests principis . Aquests són:

- **Personalització de l'aprenentatge:** els centres incorporen mètodes que tinguin en compte els diferents ritmes, la variabilitat d'aprenentatge i els estils cognitius dels alumnes, que afavoreixin la capacitat d'aprendre per si mateixos i promoguin el treball en equip. El teatre ho promou.
- **Funcionalitat de l'aprenentatge:** el currículum competencial s'orienta cap a un tipus d'aprenentatge valuós, funcional, productiu i autèntic, de manera que allò que s'aprèn es pot utilitzar en entorns diversos, perdura al llarg del temps, es pot fer servir i permet resoldre problemes en tota mena de contextos. El teatre viscut en primera persona facilitarà la funcionalitat a la que fem referència.
- **Integració dels aprenentatges:** s'ha de dedicar un temps de l'horari lectiu a la realització de projectes transversals, globalitzadors, significatius i rellevants, a fi de reforçar l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat de l'alumnat. El teatre serà una eina més dins de l'escola on integrar els aprenentatges.
- **Aprenentatge competencial:** en finalitzar l'educació bàsica, de manera general l'alumnat ha de mostrar un bon domini de les competències, i per aconseguir-ho, des de totes les àrees, matèries o àmbits, s'ha de treballar també la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, l'ús de les matemàtiques en context, la comunicació audiovisual, l'alfabetització digital, l'emprenedoria social i empresarial, el foment de l'esperit crític i científic, el benestar emocional, la perspectiva de gènere, l'educació en valors, la gestió positiva dels conflictes, la igualtat de tracte, la no-discriminació i la creativitat. El teatre ens reforçarà part d'aquest treball competencial que ens emmarca la normativa.
- **Transversalitat dels aprenentatges:** des de totes les àrees, matèries o àmbits s'ha de fomentar de manera transversal la perspectiva de gènere, l'educació per la pau,

l'educació per la salut, la sensibilitat estètica i la creació artística, l'educació per la sostenibilitat i el consum responsable, el respecte mutu i la prevenció d'actituds i comportaments violents o discriminatoris, i la cooperació entre iguals. El teatre col·laborarà amb reforçar aquesta transversalitat.

- **Coeducació:** el disseny del currículum parteix de la coeducació i incorpora la perspectiva de gènere de manera transversal, element clau per tal de fer efectiva l'educació integral de les persones per trencar amb els estereotips de gènere i l'assignació de rols en funció del sexe i superar tota mena de desigualtats i discriminacions. Ficar-se dins del personatge ajudarà plenament aquesta coeducació.
- **Benestar emocional:** s'ha de prestar una atenció especial al benestar emocional de l'alumnat que comprèn tant l'experiència subjectiva de sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, en un entorn que promou la convivència, com l'experiència personal de satisfacció amb un mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu.
- **Consolidació dels valors propis d'un estat democràtic:** es promou, des de totes les àrees, àmbits, amb voluntat d'educar persones crítiques, responsables i compromeses amb la millora del seu entorn i capaces de promoure canvis i afrontar els reptes que signifiquen els objectius de desenvolupament sostenible.
- **Domini de la llengua:** la llengua se situa al centre del procés d'aprenentatge, ja que és l'instrument d'accés a la informació i a la construcció de coneixement. Els jocs teatrals permetran empoderar l'alumnat amb el domini de la llengua.
- **Hàbit de lectura:** a fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'ha de dedicar un temps específic a la lectura en totes les àrees, matèries o àmbits. Tot i tenir recollit cada aula el seu temps a la lectura individual o col·lectiva, el temps d'una tarda de teatre a l'escola pels alumnes de Primària, serà pels cursos més elevats moments de reforçar també aquest teatre de lectura de textos i de memòria que fem referència.
- **Inclusió educativa:** s'ha de garantir la inclusió educativa de tot l'alumnat i les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adoptin per garantir la personalització de l'aprenentatge i l'èxit de totes les persones s'han de regir pels

principis del disseny universal per a l'aprenentatge (DUA). Els jocs teatrals permetran aquesta inclusió que ens marca els principis pedagògics normatius.

4-Objectius generals del Projecte

Oferint el teatre al nostre alumnat els permet :

- Tenir un bon recolzament per a aprendre.
- Agafar seguretat i confiança en una/a mateix/a i mica en mica allunyar la vergonya.
- Fomentar el treball d'equip, on no hi ha competència i on tothom treballarà per a un objectiu comú.
- Fomentar la imaginació i la creativitat.
- Treballar la lectura de textos i la memòria.
- Connectar amb les emocions i els sentiments i poder-les expressar a través dels personatges i les seves històries.

5-Beneficis del teatre a l'aula

El teatre és una de les eines pedagògiques més completes. Moltes vegades sentim a parlar del teatre com una activitat, on la principal o única finalitat és representar públicament una obra de teatre. Però, el teatre va més enllà. Quan ens endinsem en una activitat relacionada amb les arts escèniques, allunyada dels aplaudiments del públic i del nerviosisme abans de la representació, ens endinsem en un context pedagògic, on l'important passa a ser la vivència del dia a dia al taller de teatre i no la representació final.

El teatre té molts beneficis, tant a **nivell individual com a nivell grupal i social** i poden ser molt profunds i variats. Les persones que participen en un taller o una activitat de teatre s'ho passen bé desenvolupant la creativitat, l'expressió, l'emoció, aprenent el que poden transmetre amb el gest, la veu i la mirada, a més de mantenir un compromís amb ells mateixos i amb el grup del qual formen part.

Si anem concretant una miqueta més aquests beneficis, dir-vos que el teatre aporta nombrosos **beneficis al grup-classe**, ja que els infants s'engresquen en una tasca comuna, treballen de forma conjunta per aconseguir un mateix objectiu i senten que formen part d'un grup d'iguals. Tal com diu Agüero “ *el teatre és una eina de socialització mitjançant la qual es poden resoldre conflictes i s'afermen els lligams entre els/les companys/es*”. Per tant una activitat que ens reforça el segon objectiu marc de centre: *Millorar de la cohesió social*.

Si ens fixem en l'**oralitat del nostre alumnat** ens adonem que és molt diversa. Tenim a les aules alumnes que quan s'han d'expressar, quan han de fer una exposició, explicació, una lectura, posar-se a davant d'un públic..., li costa, li manquen eines i considerem que entrar el teatre a les aules els pot ajudar moltíssim ja que acompanyat de l'expressió oral i corporal els permetrà expressar i comunicar els seus sentiments, emocions, vivències, anècdotes que formen part del seu camí d'aprenentatge i donar vida als personatges. El fet d'aquest treball en equip que suposa fer teatre, enriqueix de forma **individual i col·lectiva**, ja que dins l'equip tothom té el seu lloc, tothom és important i que junts podem tirar endavant el projecte que ens proposem.

Una qüestió que no ens pot passar desapercebuda i que està estretament lligada amb l'expressió oral és **la capacitat d'escoltar**. Sovint als nostres escolars els costa escoltar, es distreuen fàcilment. Vivim en una societat plena d'imputs i de canvis constants i disfruten poc de l'aquí i l'ara. Quan fem teatre ens connectem amb aquest present, ja que hem d'estar molt atents al que succeeix a través del joc teatral, que ens manté desperts i en alerta constant. Normalment en una obra per a ser representada per nens i nenes de primària, els textos són molt àgils i els personatges van intervenint amb fluïdesa. És aquesta una de les qüestions per les quals els nois i les noies han de posar molta atenció, al peu que se'ls dona per intervenir, i ho faran amb el ritme i l'expressió adequada. També a l'hora d'interpretar una improvisació el fet d'escoltar és imprescindible. Si es vol continuar un diàleg improvisat no pot ser que l'alumnat només estigui pendent del que diu sinó que ha d'estar molt atent a què li diuen. Una actitud que haurien de conservar en qualsevol conversa espontània i que el teatre ens la potencia.

Quan es tracta de treballar un text teatral, no hem d'oblidar la importància que hi té la **memorització** pels més grans. L'alumne memoritza un seguit de frases que després haurà de reproduir i interpretar. Un conjunt de frases ben estructurades, amb un vocabulari correcte i divers, amb expressions i frases fetes que actualment van quedant oblidades i que l'alumne aprèn, recorda i reprodueix moltes vegades de manera espontània. Si aquestes expressions les aprenent d'un text teatral l'efecte és similar: als alumnes els agraden aquestes frases fetes, aquestes expressions curioses, aquests mots divertits que no han dit ni han sentit mai abans i que, a força de repetir-les, se'ls queden gravades a la memòria. A més, només de pensar amb com s'exercita la memòria aprenent un paper més o menys llarg, el fer teatre ja es podria considerar com a molt positiu.

Fer teatre a l'escola també ens apropa i ens descobreix el món de les arts escèniques i la cultura i ens permet conèixer de més aprop la història i el vocabulari ric del món de la representació:

- Les parts de l'edifici d'un teatre: teló, teló de fons, bambolines, platea...
- Les característiques, parts i tipus de textos teatrals: monòlegs, diàleg, acotacions...
- Els gèneres teatrals: comèdia, tragèdia, drama...
- Els elements teatrals: escenografia, atrezzo, vestuari, il·luminació...

- Les figures o professionals del teatre: actriu i actor, director/a, escenògraf, tramoies...
- La història i anècdotes del teatre.
- I conèixer autors/es i clàssics de la literatura teatral.

I també ens permet generar escola de futurs espectadors en el món de la cultura.

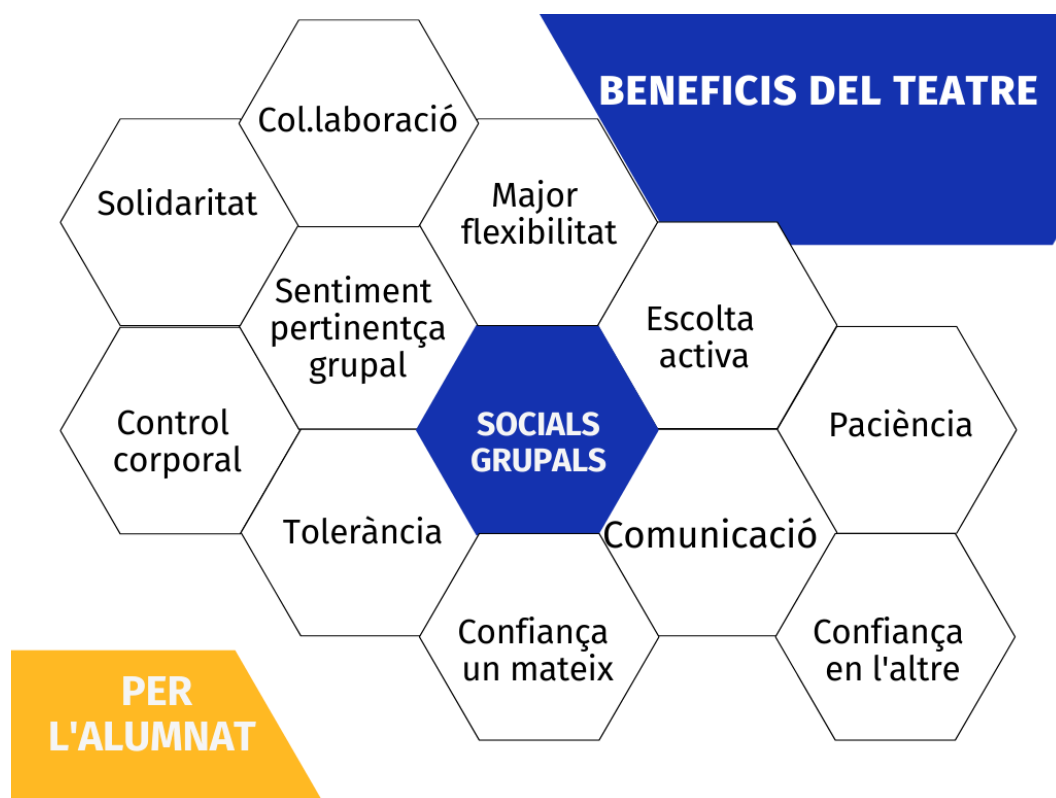
Els infants la viuen com una **activitat lúdica**. Saben que el teatre és un joc, on s'han d'acceptar unes regles, certamen, però que els dóna un ampli marge de maniobra. Hi ha moltes maneres de representar un personatge i l'alumne busca la manera que a ell li va millor, amb la què s'hi troba més a gust i ho fa mitjançant gestos, però també jugant amb la veu...

“Tot està bé” i “tot és possible”, dues de les consignes del teatre. El nen i la nena **trenquen alguns prejudicis** que costaran d'eliminar amb altres estratègies. Tot i que des de bon començament els és difícil trencar el gel, de mica en mica ho van fent, fins a aconseguir, en la majoria de casos, canvis força espectaculars en la conducta de cadascun d'ells i pas a pas descobrir i confiar en totes les seves possibilitats.

Per a alguns infants **parlar en públic**, encara que el públic siguin els seus mateixos companys, i a més fer-ho amb veu alta i clara és un gran repte. El sol fet de ficar-se a la pell del personatge fa que es formi com un escut protector del sentit del ridícul i per extensió de la vergonya: qui parla, qui diu aquestes coses, qui actua d'aquesta altra manera, qui s'abraça aquest noi no sóc jo sinó el personatge al qual represento. Si riem i ens ho passem bé, és al personatge que interpreta. I mica en mica, permet mostrar, reconèixer i abraçar totes aquelles versions de nosaltres mateixos, que podem identificar a través d'un personatge.

A continuació us volem mostrar amb una imatge aquests beneficis abans anomenats:

6- La veu dels experts en el món teatral

I per ser una mica més concrets i endinsar-nos una mica més en els motius per considerar el teatre com una bona eina i imprescindible dins el currículum educatiu, hem recollint una sèrie de fets definits per Tomás Motos i Antoni Navarro importants dins del món teatral que volem compartir amb vosaltres:

- **Viure el cos.** Davant la negació tradicional del cos que s'ha fet a l'escola, el Teatre ens permet incorporar-lo i treballar de forma holística amb cos, emocions i ment.
- **Sensopercepció.** Interpretar ens obliga a obrir els sentis al món i relacionar-nos amb ell.
- **Concentració i atenció.** Les tècniques teatrals ens permeten diferenciar entre la concentració: interna, excloent i l'atenció: externa i incloent.
- **La comunicació.** L'actor és essencialment un comunicador i l'acte teatral ens du a millorar les destreses per donar forma i emetre missatges. A més, implica necessàriament treballar l'escola activa.
- **Compatibilitat entre flexibilitat i rigor.** Un dels traços comuns a l'art i a l'educació rau en l'establiment de regles. Això no obstant, no cal que les regles dominen el joc i el treball, sinó que han de permetre el seu màxim desenvolupament.
- **Pensament pràctic i autònom.** L'artista resol problemes concrets de formes concretes. Dramatitzar és fer, citant George Laferrière, que sàviament diu que l'excessiva teorització mata les idees pràctiques.
- **Desenvolupament, entrenament i control de les emocions.** Al teatre s'exploren els sentiments i els estats d'ànim de forma conscient, desenvolupant així l'educació emocional (Goleman, 1996) i la intel·ligència intrapersonal (Gardner, 1996).
- **Sentiment de grup i interacció social.** El teatre sol exigir comunitat, és un exemple real de la necessitat d'aquesta. A la representació es demostra que allò que fa un dels actors, determinarà les accions dels altres. Aquesta idea du associades, de forma intrínseca, la cohesió grupal i el sentiment de pertinença a un grup, que al seu torn mostren com la potència creadora grupal supera a la individual i com vincula el desenvolupament individual a l'altre.

- **Contingut humà.** L'acció dramàtica sempre es fonamenta en l'individu en conflicte (individual o social). El conflicte fa el teatre.
- **Oralitat.** Es recupera la paraula i aquesta expressió ha de partir del control respiratori, de l'ús dels sons de la forma correcta i d'una veu articulada. Sense dubtar que l'expressió oral va lligada a l'expressió corporal. Per la seva funció comunicativa i funcional, el teatre és utilitzat en l'ensenyament de les llengües.

Aquest és un recull d'idees on podem veure la riquesa de les tècniques dramàtiques aplicades als currículums educatius i en podríem anomenar moltes més.

7- La comunicació teatral

El teatre és una metàfora de la vida i a la vida tot és comunicació i en el teatre és on es manifesta de forma més rica i on intervenen un munt de signes de la comunicació teatral.

Text teatral	Expressió corporal	Aparença de l'actor	Espai escènic	Efectes sonors
Paraula	Mímica	Maquillatge	Attrezzo	Música
To	Gest	Vestuari	Decorat	So
Intenció	Moviment	Perruqueria	Il·luminació	
Emoció	Veu	Complements		
Pauses	Cançons			

El primer component curricular respon a la necessitat de conèixer cap on volem anar, quina finalitat té el teatre a l'escola i ho podem dividir en tres apartats: el desenvolupament de les capacitats d'expressió i comunicació, l'educació artística i el domini del llenguatge.

- **Capacitat d'expressió i comunicació** amb l'objectiu principal d'oferir un espai on es manifestin aquests pensaments i inquietuds internes de l'alumnat i puguem

expressar-ho i comunicar amb l'objectiu comú de crear plegats. I amb la pràctica poder adquirir més eines i més fluïdesa per una comunicació més rica.

- **Educació artística** amb l'objectiu principal de poder expressar tot allò que volem transmetre i comunicar a través del llenguatge artístic en totes les seves vessants que ens ofereix el teatre. Un llenguatge molt complet per transmetre missatges, pensaments a través de molts signes lingüístics, corporals, sonors, plàstics, entre d'altres.
- **Domini del llenguatge teatral** amb l'objectiu de prendre consciència de les possibilitats que ofereixen els diferents llenguatges i codis del teatre per poder-se expressar i comunicar.

8- Qui ho farà?

Com ja hem avançat a l'inici del projecte, l'activitat de teatre la durà a terme l'actriu i pedagoga teatral Maria Berenguer Pons.

La Maria està formada en art dramàtic al Col·legi del Teatre de Barcelona i en pedagogia teatral a l' Institut del Teatre de Vic, entre moltes d'altres formacions artístiques. En ella, doncs, hi conviuen una actriu i una pedagoga i ella mateixa confessa que moltes vegades no sap on comença una i on acaba l'altra. Durant anys va viure en la dualitat de quina d'elles era més o menys i avui pot reconèixer amb satisfacció que és les dues, ja que ambdues es complementen i viure-les és tot un camí d'aprenentatge constant i molt enriquidor.

Fa més de quinze anys que es dedica al món de les arts escèniques com a actriu en diferents projectes i companyies de teatre musical, text, titelles i objectes i a la pedagogia teatral donant classes de teatre per a totes les edats en diferents escoles de teatre.

Actualment, també s'està formant en pedagogia sistèmica que complementa la seva formació i on se li obre un munt de possibilitats en el seu camí d'autoconeixement i on està descobrint eines molt interessants i necessàries per poder seguir acompanyant amb una mirada molt més oberta, conscient i lliure de judici.

Per ella poder formar part d'aquest projecte "teatre a l'escola" li dona més sentit a tot el seu recorregut professional i acadèmic i creu fermament que l'aplicació de les eines teatrals en l'educació ajuden a desenvolupar i assolir moltes competències i objectius que també pertanyen a l'àmbit educatiu. I tanmateix, pot ser un camí d'autoconeixement molt enriquidor i transformador i d'acceptació d'una mateixa i un espai on poder ser qui ets.

Necessitem una escola cada cop més creativa i més connectada al cos si volem que l'escola deixi de ser un mitjà de transmissió d'informació per convertir-se en un centre de processament de coneixement on, de forma ètica, siguin els infants qui creen el seu propi saber (Berta Braslavsky, pedagoga).

Ella estarà acompanyada del tutor/a del grup de referència per facilitar l'acompanyament de l'estratègia teatral i acompanyar el procés que se'n derivi.

9- Què farem en les estones de teatre?

▪ A través de projectes

A través del taller o espai de teatre a l'escola, complementarem el treball educatiu i de contingut de cada projecte i el treball de la resta (reajustament amb activitats del dia a dia) de l'escola. Per exemple, si el projecte és sobre Egipte, a teatre utilitzariem tot el contingut assolit a la resta de classes per a crear una peça teatral, on s'hi podria reconèixer tot allò que l'alumne ha après.

Així doncs, a través de la creació d'una peça teatral, seguiríem motivant i creant interès als infants per seguir aprofundint en cada projecte proposat per l'escola.

A través d'improvisacions i diferents dinàmiques teatrals crearem uns esquetxos teatrals relacionats amb cada projecte.

- Creació d'una peça teatral
- Confecció o cerca de vestuari
- Construcció de l'espai escènic
- Cerca o creació d'attrezzo necessari
- Il·luminació
- Cerca de músiques i sons
- Maquillatge
- Crear el cartell i el programa de mà
- Promocionar la representació

A través de la lectura.

Una altra proposta podria ser que els infants creessin aquestes peces teatrals a través de la lectura d'una peça teatral o, els més petits, a través d'un conte.

Així doncs, si a l'escola hi ha previst llegir un llibre en concret, treballar un conte o una llegenda o, fins i tot, es poden escollir obres de teatre d'autors clàssics, per exemple, i a l'aula de teatre es podria potenciar la lectura i tot el que aquesta proposta implica:

- Comprensió lectora
- Interpretació i expressió
- Ritmes, dicció i vocalització (parlar o llegir de forma clara i segura)
- Trencar amb la cantarella
- Posar intenció i emoció al text
- Anàlisi de text
- Diàleg dels personatges
- Descobrir i jugar amb els ritmes del text
- Aprendre a fer les pauses necessàries i les dramàtiques
- Projectió de la veu (intensitat)

I finalment fer-ne una representació teatralitzada.

▪ **A través de treballs d'altres àrees**

Una altra opció pot ser oferir un espai per compartir aquelles inquietuds o necessitats que tinguï l'alumnat en alguns dels treballs que se'ls pugui demanar en altres àrees, com per exemple, crear un booktuber, preparar la presentació oral d'un treball, entre d'altres.

▪ **A través de dates senyalades**

Al llarg del curs escolar ens trobem diferents celebracions que emmarquem dins de cada estació i que formen part de la vida de l'escola, del poble, i de la nostra identitat i que ens identifiquen i diferencien, convertint-se en una manera diferent de viure experiències compartides gràcies a la participació, col·laboració i cooperació de tothom: infants, famílies, mestres...

Des del teatre també podem donar-hi un espai i crear alguna peça concreta que complementi la resta d'accions que es duguin a terme a l'escola. Un esquetx o representació pels nostres companys més petits, un petit curtmetratge que compartirem amb les famílies, un vídeo expressant tot allò que ens mou aquella setmana i infinitat de possibilitats.

De totes aquestes propostes se'n pot fer una creació teatral i representar-la en públic, seguint els següents passos:

- Plantejar les idees que volem expressar
- Jugar a base d'improvisacions i altres jocs teatrals i plantejar més idees o desenvolupar les inicials
- Decidir l'argument, el missatge i el conflicte
- Decidir les escenes amb un ordre: presentació, nus i desenllaç
- Fer el repartiment dels personatges
- Treballar els personatges: Qui som? Què ens passa? Quin és l'arc dramàtic?
- Plantejar on passa l'acció. Espai i temps.
- Improvisacions i creació de diàlegs
- Repartir les tasques i responsabilitats de cada membre del grup en relació a la creació de la peça
- Assajar i jugar amb els personatges i la peça de teatre
- Representar-la en públic

10- A qui ho oferim

Plantejar el teatre a l'escola com un **Projecte de baix cap a dalt**, dels més petits fins als més grans ens permet veure aquesta evolució, iniciant-se amb una imitació on el nen o la nena observa com actua l'adult i després es llença a imitar-lo. Fem una passa més i ja no imita sinó que modifica i transforma la realitat, segons les seves necessitats i els seus desitjos. I sense adonar-nos avancem cap a una espontaneïtat lliure on el seu ser té una força que ajuda a sentir-se segur d'ell o ella mateix/a. És part del nostre objectiu.

Interessant fer una petita introducció de mitja hora setmanal a l'etapa d'educació infantil i continuar en la primària.

11- Quan farem teatre

Oferirem aquest espai de teatre dins l'horari lectiu.

Els dilluns de 15 a 16.30h als alumnes de cycle inicial (1r i 2n de primària)

Els dimarts de 15 a 16.30h als alumnes de cycle mitjà (3r i 4t de primària)

Els dimecres de 15 a 16.30h als alumnes de cycle superior (5è i 6è de primària)

I sempre que sigui possible obrir un petit espai de mitja hora pels més petits setmanal o una hora quinzenal.

12- On el farem

L'activitat de teatre necessita un espai obert i ampli per poder-nos moure lliurement. És per això, que l'activitat es durà a terme a l'aula de psicomotricitat de l'escola, un espai obert, ampli i adequat per poder jugar i investigar a través del joc teatral. En aquesta aula també

disposem d'un petit espai amb disfresses, attrezzo i miralls per poder-nos veure i mirar. També disposem de peces de psicomotricitat per poder construir espais escènics per poder representar les nostres històries inventades.

13-Què més necessitem?

Potser ens pot fer falta algun complement en el moment de la representació final, com confecció del vestuari i aquí les famílies ens haureu d'ajudar facilitant-ho per una millor escenificació on la imatge, tercer objectiu del Projecte de Direcció en fa esment.

Poder anar a fer un assaig final a un espai com la Brillante on ja sigui aquell moment abans de l'estrena per situar-se al lloc de l'actuació.

14-Conclusió

No oblidar que el Projecte de "Teatre a l'escola " ens acollim amb el DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, en l'Article 16 ens parla dels Projectes d'innovació pedagògica i curricular dels centres, on dona la confiança als centre per planificar-se, i aquest projecte que teniu a les mans és un exemple .

Després de fer referència a la normativa , i per anar tancant la nostra descripció descrita en les pàgines anteriors , ens a sembla molt interessant el projecte ja que el teatre permet a l' infant enriquir el seu món emocional a partir de la imitació dels elements de la vida, ja que integra llenguatge i pensaments en una mateixa acció i implica interioritzar discursos externs i interns, creant així un diàleg.

L'acció teatral és molt completa educativament parlant. A més a més, la dramatització és un mètode que desenvolupa la psicologia positiva i assolim l'emoció de la felicitat, que ens enriqueix directament en tots els processos educatius i ens aporta curiositat, motivació, il·lusió, interès i energia positiva. Amb el teatre aprenem jugant i ens ho passem molt b.

Desitgem que aquesta proposta sigui una petita llavor que surti del centre i en l'edat més adolescent i adulta tinguem un poble que també podem estar orgullosos d'aquest tret que ens caracteritzarà.

Licencia Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0

Esta obra puede usarse y compartirse con fines no comerciales,
siempre que se mencione al autor y se mantenga la misma licencia.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

curs 2022-23